

Trafikkopplæringen i grunnskolen

Fylkesrapport for Hordaland
Gjennomført for Trygg Trafikk

06.06.2019

18101397 | Live Nerdrum

TRYGG TRAFIKK

Innholdsfortegnelse

1. Formål og mål	3
2. Hovedfunn og anbefalinger	7
3. Overordnede resultater	12
4. Dokumentasjon av undersøkelsen	17
5. Bakgrunn	24
6. Trafikk i planverket	28
7. Hjertesone	39
8. Trafikksikker skole	46
9. Kurs og materiell	48

1

Formål med undersøkelsen og mål

Dette kapittelet inneholder samme funn og resultat som i den landsdekkende rapporten

Formålet med undersøkelsen

- Formålet med denne undersøkelsen er å kartlegge hvilket omfang og innhold trafikkopplæringen har i grunnskolen i dag.
- Undersøkelsen skal gi Trygg Trafikk et beslutningsgrunnlag for hvordan de på en best mulig måte kan bistå skolene i arbeidet med trafikksikkerhet, slik at målsetninger i gjeldende handlingsplaner kan nås.
- Undersøkelsen skal også gi et overblikk over utviklingen av sentrale indikatorer på nasjonalt nivå målt i 2013, 2017 og 2019.
- Undersøkelsen skal gi innblikk i hvor stor grad et eventuelt tap av konkrete læreplanmål knyttet til trafikk vil påvirke skolenes praksis rundt trafikkopplæring.

Nasjonale mål og læringsmål

Læringsmålene i Kunnskapsløftet

- I Kunnskapsløftet er det fastsatt læringsmål knyttet til trafikkopplæringen i grunnskolen. Målene på barnetrinnet er formulert slik:
 - 1.-4. årstrinn (kroppsøving): «Eleven skal kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister»
 - 5.-7. årstrinn (kroppsøving): «Eleven skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel»

I Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2018 – 2021.

I denne tiltaksplanen er det satt følgende mål som er relevant for denne undersøkelsen:

- *Trygg Trafikk vil tilby kurs, nettverksmøter og oppfølging for skoleansatte samt videreutvikle kursinnholdet i tråd med nye læreplaner.*
- *Trygg Trafikk vil tilby kurs ved alle studiesteder med lærerutdanning og videreutvikle kursinnholdet i tråd med nye læreplaner for 5-årig grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10.*
- *Trygg Trafikk, NAF, Norges Cykleforbund og Syklistenes Landsforening vil etablere et samhandlingsforum for å sikre god samordning og klare ansvarsforhold mellom sykkelopplæring og ferdighetstrening på sykkel i skolen.*
- *Trygg Trafikk, Statens vegvesen, Helsedirektoratet, Foreldreutvalget for grunnopplæringen, Miljøagentene, Syklistenes Landsforening og politiet vil videreutvikle Hjertesone-prosjektet og dele gode eksempler.*
- *Trygg Trafikk vil bistå skoler med faglige anbefalinger og gode eksempler på rutiner og planer for trafikksikkerhet gjennom blant annet arbeidet med trafikksikker kommune og gjennom kursvirksomhet.*

Trygg Trafikks egne mål

Overordnet mål

Ingen barn omkommer eller blir hardt skadet i trafikken.

Antall trafikkuulykker med barn er betydelig redusert, men det er fortsatt behov for innsats på dette området. Vi vil bidra til å opprettholde den positive utviklingen, også for nye generasjoner. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar. Barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever skoleveien som utrygg. Det er en utfordring at trafikksikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Gjennom utdanningssystemet når vi alle med trafikkopplæring, også innvandrere fra land med en annen trafikkultur. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring utfra to begrunnelser. Den ene er at barn skal lære hva som er sikkert og hva som er farlig slik at de unngår ulykker i et kortsiktig perspektiv. Den andre er å ha et langsiktig, forebyggende perspektiv, etablere gode vaner og skape en sikkerhetskultur. Vi er pådriver for at barn skal være trygge og sikre i trafikken, herunder at myndighetene legger større vekt på hensynet til barn og unge i planlegging av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Strategiske mål

- **Barnehager og skoler gjennomfører systematisk trafikksikkerhetsarbeid**

Trygg Trafikk tilbyr barnehager og skoler oppdaterte læringsressurser og kurs. Læreplanforståelse og pådriverarbeid står sentralt. Vi når bredt ut til alle, innsatsen gjennom Trafikksikker kommune prioriteres. Gjennom registrering av antall godkjente kommuner måler vi hvor mange barnehager og skoler som driver systematisk trafikksikkerhetsarbeid

- **Barn har sikker skolevei**

Trygg Trafikk er pådriver for at skoleveier blir tilrettelagt for gående og syklister. Det legges vekt på å etablere sikre soner rundt barnehager og skoler. Vi har ekspertise på veiledning rundt særlig farlig skolevei og følger opp dette med informasjon. Barns rett til skolegang må følges av et tydelig regelverk som ivaretar sikkerheten på skoleveien.

- **Barn sikres riktig i bil og buss**

Trygg Trafikk informerer om hvordan barn skal sikres riktig i bil og buss. Vi gjennomfører kampanjer, svarer på spørsmål fra publikum og holder kurs. Status for sikring av barn i bil fremkommer i årlige kartlegginger.

2

Hovedfunn og anbefalinger

Hovedfunn og anbefalinger

1. Trafikk i planverket

Hovedfunn

1. 70% av barneskolene har temaet trafikk nedfelt i skolens egne planer, enten i internkontrollsystemet (30%), lokal læreplan (34%) eller i faget kroppsøving (17%). Andelen som ikke har trafikk nedfelt i noen planer har gått opp 18 prosentpoeng siden i 2017.
2. 59% synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål, 16% synes ikke det og 24% vet ikke.
3. 76% kommer til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før hvis trafikkopplæring faller ut av læreplanen*. 1% kommer ikke til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før gjøre det og 21% vet ikke.

Anbefaling

1. Overordnet har andelen som ikke har trafikk nedfelt i egne planer gått kraftig opp ned siden 2017, noe som er en bekymrende utvikling. I Hordaland skiller spesielt mellomstore skoler seg ut ved at i overkant av 2 av 5 ikke har trafikk nedfelt i skolens planer. Trygg Trafikk burde derfor målrette innsatsen og oppfølgingen mot disse skolene.
2. Det observeres betydelige andeler som ikke synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål og som ikke vet. Mellomstore skoler er også på dette spørsmålet mer negative enn resten av skolene til at trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål. Disse resultatene understreker at Trygg Trafikk bør rette et spesielt fokus mot mellomstore skoler, både når det gjelder holdninger til trafikk og hvordan de kan utvikle en god struktur for å jobbe bedre med dette.
3. På tross av at en betydelig andel ikke synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål, har en svært lav andel svart at de ikke kommer til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før. Dette tyder på at de fleste skolene anerkjenner viktigheten av å fortsette arbeidet med trafikkopplæring i skolen, med eller uten konkrete kompetansemål. Det er derimot en vesentlig andel som ikke vet, og disse kan det med fordel rettes fokus mot.

* Undersøkelsen ble sendt ut før nytt utkast til læreplan var kjent.

Hovedfunn og anbefalinger

2. Hjertesone

Hovedfunn

1. 67% av skolene kjenner til «Hjertesone», noe som er en økning på hele 23 prosentpoeng siden 2017.
2. Blant skolene som har hørt om «Hjertesone», er andelen som allerede har implementert det på 19%, mens andelen som planlegger å innføre det er på 49%. 27% gjennomfører andre tiltak for å få elevene til å gå eller sykle til skolen.

Anbefaling

1. Andelen som har hørt om «Hjertesone» i Hordaland har hatt en usedvanlig sterk vekst siden 2017. Resultatene viser at 1 av 5 skoler som har hørt om «Hjertesone» har blitt kjent med det gjennom Trygg Trafikk. Dette vitner om at arbeidet Trygg Trafikk gjør for å spre kjennskap om «Hjertesone» er svært suksessfullt og effektivt. I underkant av halvparten av de små skolene har derimot ikke hørt om «Hjertesone», og kommunikasjonsarbeidet til Trygg Trafikk bør derfor spisses mot mindre skoler for å løfte frem også denne gruppen.
2. Andelen som har «Hjertesone» har vokst med 14 prosentpoeng siden 2017 og er i 2019 på 19%. En stor andel, i omtrent halvparten av skolene, planlegger å innføre det. Trygg Trafikk anbefales å ta en mer aktiv rolle for å hjelpe disse skolene som planlegger å implementere «Hjertesone» med å gjennomføre det. I Hordaland er det en spesielt lav andel som ikke planlegger å innføre «Hjertesone» sammenlignet med hele landet. Fordi både kjennskapet til «Hjertesone» har økt såpass kraftig og at i tillegg en svært lav andel av disse ikke planlegger å innføre det, kan Trygg Trafikk være tilfredse med arbeidet sitt med «Hjertesone».

Hovedfunn og anbefalinger

3. Kurs og materiell

Hovedfunn

1. 95% bruker læringsressurser og materiell til trafikkopplæring fra Trygg Trafikk.
2. 49% har ikke deltatt på kurs i regi av Trygg Trafikk de siste to årene.

Anbefaling

1. Det virker som at læringsressursene og materialet fra Trygg Trafikk er sentrale verktøy i trafikkopplæringen hos tilnærmet alle skoler i Hordaland. Trygg Trafikk kan dermed bruke denne sterke posisjonen til å påvirke og forbedre trafikkopplæringen ved å videreutvikle de tilgjengelige læringsressursene.
2. Nesten halvparten av skolene melder at de har deltatt på kurs organisert av Trygg Trafikk i løpet av de siste to årene. På tross av at små skoler i større grad mener at lærerne ikke har behov for kurs, melder likevel en relativt liten andel på 8% at de ikke kunne tenke seg å dra på kurs i inneværende år. Det er altså et spesielt potensial til å få mellomstore skoler til å delta på kurs i nærmeste fremtid.

Hovedfunn og anbefalinger

4. Andre sentrale hovedfunn

Hovedfunn

1. 16% av skolene er «Trafikksikker skole», mens 37% har hørt om det.

Anbefaling

1. Andelen som er «Trafikksikker skole» har økt noe, og andelen som ikke kjenner til «Trafikksikker skole» har også vokst med 7 prosentpoeng sammenlignet med i 2017. Andelen som har hørt om «Trafikksikker skole» derimot har falt betraktelig. Det virker som «Trafikksikker skole» har en mindre plass i bevisstheten til skolene enn i 2017, og denne godkjenningsordningen bør derfor synliggjøres i større grad. Merk at skolene hovedsakelig kun kan være «trafikksikre skoler» dersom kommunen er «trafikksikker kommune». Sistnevnte er en forankring i kommunenes ledelse, og dermed ikke noe skolene har myndighet over.

4

Dokumentasjon av undersøkelsen

Dette kapitlet inneholder samme funn og resultat som i den landsdekkende rapporten

Utvalg og metode

Utvalg

- Utvalget ble trukket fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI): <https://gsi.udir.no/informasjon/apne/>
- Alle barneskoler, totalt 2340 skoler, ble trukket til den nasjonale undersøkelsen.

Vekting

- Resultatene er vektet tredelt skolestørrelse og firedelt geografi.

Metode

- I denne undersøkelsen er det benyttet et elektronisk skjema (webskjema).
- Undersøkelsen ble sendt skolene via e-post til skolenes oppgitte leder i GSI.
- I emne- og tekstfelt ble det oppgitt at Trygg Trafikk sto bak undersøkelsen.
- Følg brevet var signert av Trygg Trafikks opplæringsjef, Ragnhild Meisfjord.
- I tekstfeltet var skoleleders navn flettet inn som adressat.
- Formålet med undersøkelsen ble oppgitt, samt at alle svar kun ville bli presentert i form av tabeller og statistikker og at anonymitet var garantert.
- Estimert antall minutter for å fylle ut spørreskjemaet ble oppgitt.
- Som skolens leder ble rektor bedt om å ta ansvar for at spørreskjemaet ble utfylt. Det ble gitt informasjon om at rektor kunne fylle ut skjemaet selv, eller videresende den til en lærer som hadde trafikk som sitt ansvarsområde.

Gjennomføring og rapportering

Feltperiode

- Undersøkelsen ble sendt ut 08.01.2019 og lukket den 14.02.2019.
- Det ble i alt gjennomført tre påminnelser til skolene under feltperioden, den siste ble sendt 11.02.2019.

Rapport

- I denne nasjonale rapporten kommenteres resultater etter skolestørrelse, regioner og om skolene har trafikkansvarlig eller ikke.
- Det er i tillegg utarbeidet flere fylkesvise rapporter.
- I de fylkesvise rapportene vises tall for fylket totalt og brutt ned på skolestørrelse og om man har trafikkansvarlig eller ikke.
- Resultater for øvrige fylker vises kun i egne tabellrapporter.

Ansvar

- Kontaktpersoner i Trygg Trafikk og ansvarlig for utforming av det endelige spørreskjemaet har vært Ida Neergaard, Kristin Eli Strømme og Ragnhild Meisfjord.
- Roar Hind og Live Nerdrum i Kantar TNS har vært ansvarlig for undersøkelsen. Live Nerdrum har vært ansvarlig for gjennomføring og rapportering.
- Kontakt: live.nerdrum@kantarc.com for spørsmål angående undersøkelsen.

Utvalgsfordeling

- I alt består populasjonen (bruttoutvalget) av 2340 grunnskoler lastet ned fra GSI. 2321 av disse har informasjon om antall elever, og inngår i matrisen under.
- Nettoutvalgets fordeling (de som har svart på undersøkelsen) er relativt lik bruttoutvalget, men er likevel vektet lik bruttoutvalget.

Brutto					
<i>Antall</i>					
	Oslo/Aker shus	Rest Østland	Sør-Vestland	Tr.lag/Nord-Norge	Totalt
Under 150 elever	59	262	459	384	1164
150-299 elever	64	183	214	113	574
300 elever og over	197	130	175	81	583
Totalt	320	575	848	578	2321

Brutto					
<i>Andel (tabellprosent)</i>					
	Oslo/Aker shus	Rest Østland	Sør-Vestland	Tr.lag/Nord-Norge	Totalt
Under 150 elever	3%	11%	20%	17%	50%
150-299 elever	3%	8%	9%	5%	25%
300 elever og over	8%	6%	8%	3%	25%
Totalt	14%	25%	37%	25%	100%

Netto					
<i>Antall</i>					
	Oslo/Aker shus	Rest Østland	Sør-Vestland	Tr.lag/Nord-Norge	Totalt
Under 150 elever	15	75	123	100	313
150-299 elever	20	56	62	29	167
300 elever og over	74	43	58	20	195
Totalt	109	174	243	149	675

Netto					
<i>Andel (tabellprosent)</i>					
	Oslo/Aker shus	Rest Østland	Sør-Vestland	Tr.lag/Nord-Norge	Totalt
Under 150 elever	3%	11%	23%	13%	50%
150-299 elever	3%	8%	10%	4%	25%
300 elever og over	8%	6%	8%	3%	25%
Totalt	14%	25%	42%	20%	100%

Oslo/Akershus = Oslo, Akershus

Resten av Østlandet = Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark

Sør-Vestland = Aust-Agder, Vest-Agder, Hordaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal

Tr.lag/Nord-Norge = Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark

Utvalg og svarprosent - fylkesoversikt

Fylke	Bruttoutvalg		Nettoutvalg		Svarprosent
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Akershus	195	8%	58	7%	30%
Aust-Agder	63	3%	22	4%	35%
Buskerud	112	5%	28	4%	25%
Finnmark	67	3%	16	2%	24%
Hedmark	98	4%	26	4%	27%
Hordaland	238	10%	67	12%	28%
Møre og Romsdal	167	7%	40	5%	24%
Nordland	179	8%	51	7%	28%
Oppland	90	4%	26	4%	29%
Oslo	130	6%	51	6%	39%
Rogaland	196	8%	55	9%	28%
Sogn og Fjordane	101	4%	31	6%	31%
Telemark	83	4%	25	4%	30%
Troms	112	5%	41	5%	37%
Trøndelag	225	10%	41	5%	18%
Vest-Agder	87	4%	28	5%	32%
Vestfold	90	4%	29	4%	32%
Østfold	106	5%	41	6%	39%
Total	2340	100%	676	100%	29%

- I alt svarte 676 skoler etter tre påminnelser, noe som gir samlet svarprosent på 29 %.
- Høyest svarprosent har Oslo og Østfold med 39 prosent.
- Lavest svarprosent har Trøndelag, Møre og Romsdal og Finnmark med henholdsvis 18, 24 og 24 prosent.
- Ulik svarprosent mellom fylker kan skyldes flere forhold; i hvilken grad skoleeier spiller på lag og bidrar til å mobilisere, i hvilken grad det foregår andre aktiviteter og kartlegginger i kommunene/fylkets skoler, generelle holdninger i skolene og hos skoleeier til å svare på slike undersøkelser - som skolene årlig mottar mange av.

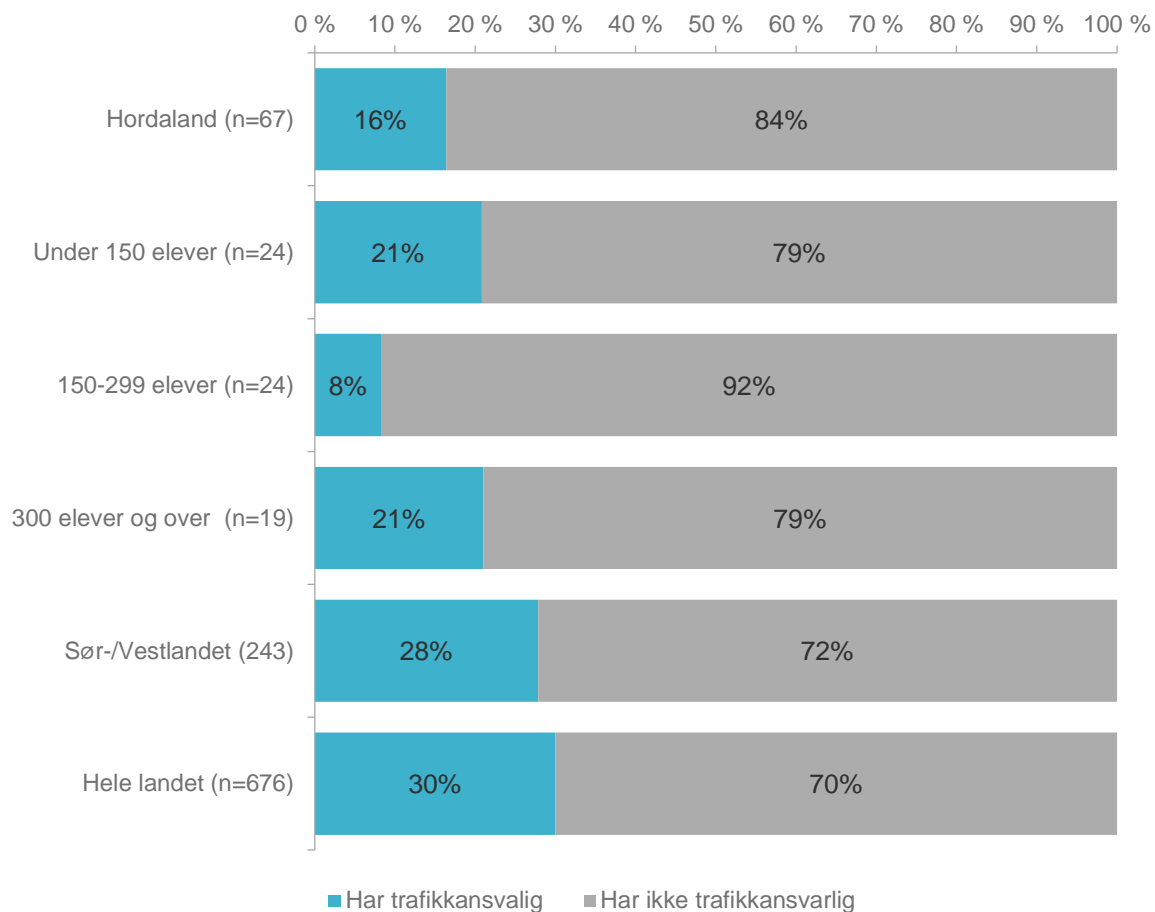
Utvalg på fylkesnivå og skolestørrelse – antall besvarelser.

	Under 150 elever	150-299 elever	300 elever og mer
Akershus	8	13	37
Aust-Agder	14	4	4
Buskerud	8	9	11
Finnmark	12	4	0
Hedmark	16	7	3
Hordaland	24	24	19
Møre og Romsdal	25	10	5
Nordland	40	7	4
Oppland	17	6	3
Oslo	7	7	37
Rogaland	19	12	24
Sogn og Fjordane	25	4	2
Telemark	14	7	4
Troms	25	11	5
Trøndelag	23	7	11
Vest-Agder	16	8	4
Vestfold	10	9	9
Østfold	10	18	13

5 Bakgrunn

16% av skolene i Hordaland har en person som har trafikk som sitt ansvarsområde

Har skolen en person som har trafikk som sitt ansvarsområde?

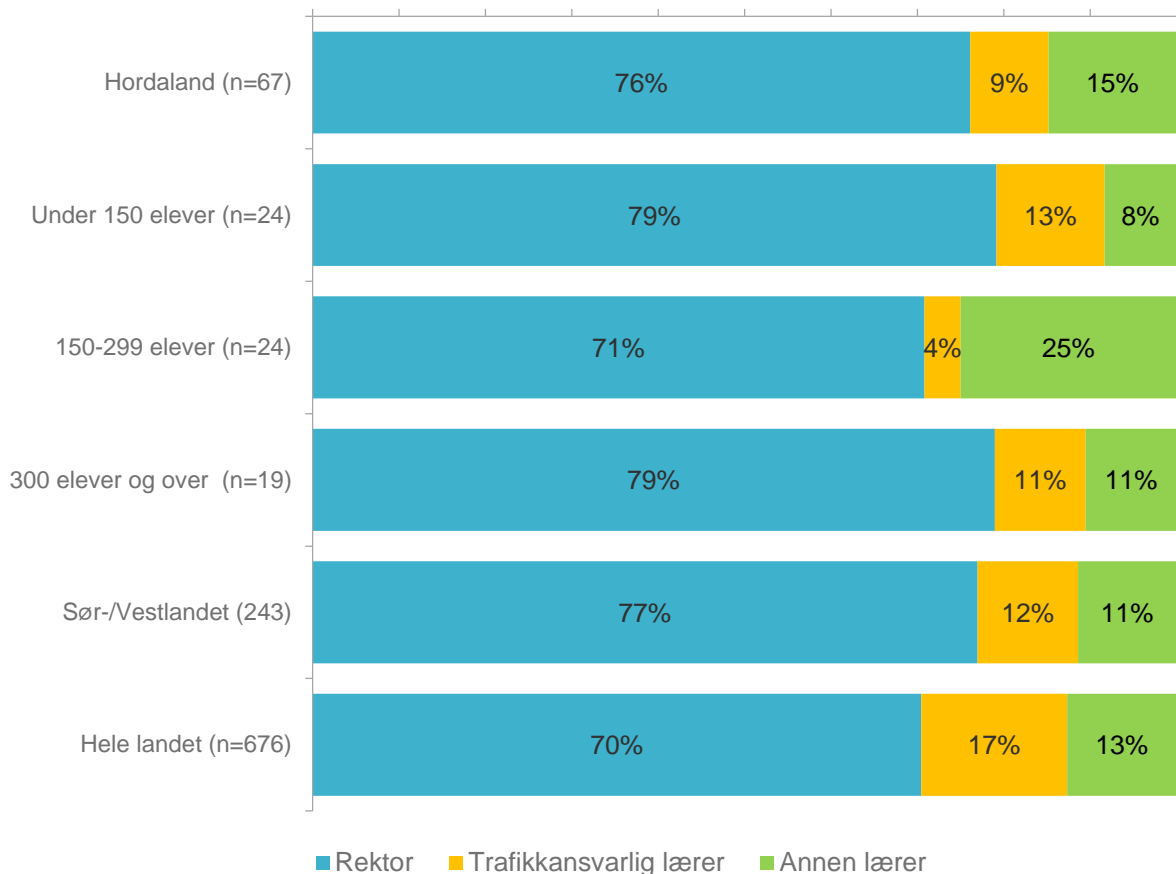

- Andelen skoler med egen trafikkansvarlig er på 16% i Hordaland.
- Mellomstore skoler i Hordaland har i vesentlig mindre grad trafikkansvarlig sammenlignet med både store og små skoler.
- Andelen med trafikkansvarlig i Hordaland er lavere enn både på Sør/Vestlandet og hele landet.

76% av de som har svart på denne undersøkelsen i Hordaland er rektorer.

Undersøkelsen er svart på av:

0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

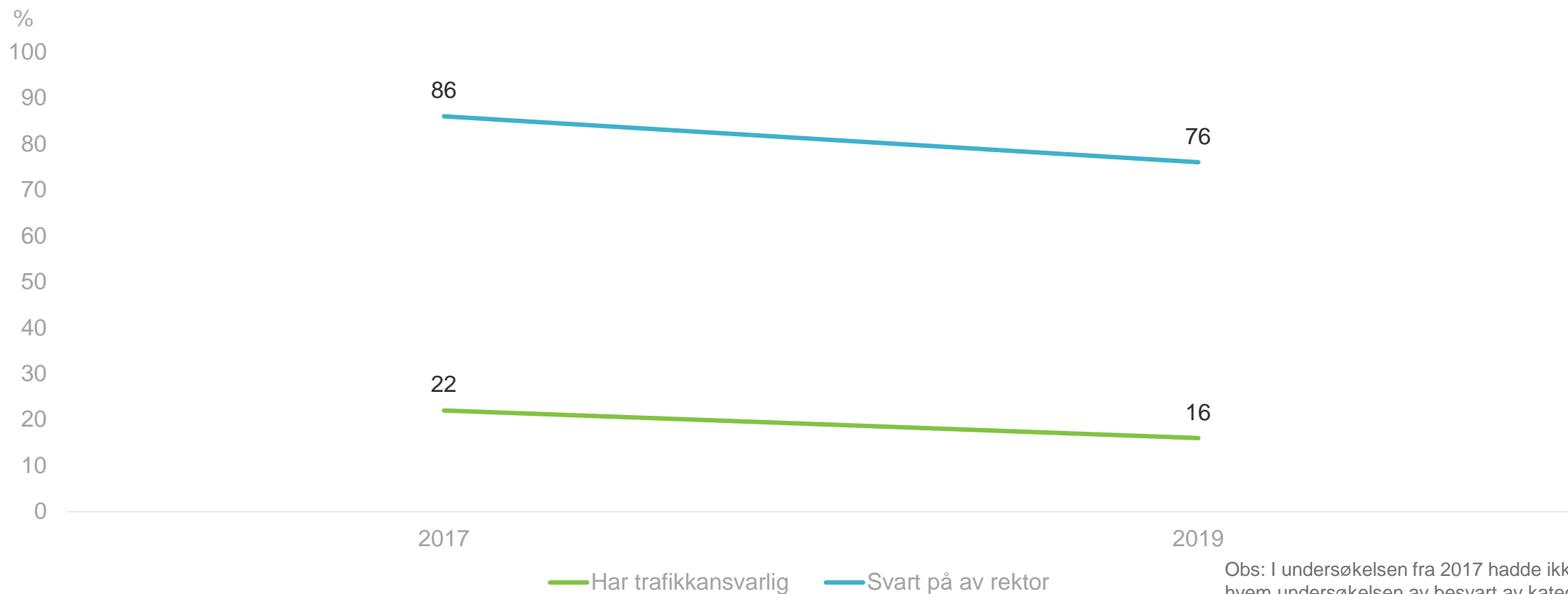
- 76% av de som har svart på denne undersøkelsen i Hordaland er rektorer. 9% er trafikkansvarlig lærer og 15% er annen lærer.

Obs: I undersøkelsen fra 2017 hadde ikke dette spørsmålet kategorien «annen lærer», og svarene blir derfor ikke direkte sammenlignbare.

Andelen skoler som har trafikkansvarlig i Hordaland har gått ned siden 2017.

- Andelen rektorer som har svart på undersøkelsen har gått ned 10 prosentpoeng siden 2017.
- Andelen skoler med trafikkansvarlig har gått ned 6 prosentpoeng siden 2017.

Undersøkelsen er svart på av:

Obs: I undersøkelsen fra 2017 hadde ikke spørsmålet om hvem undersøkelsen av besvart av kategorien «annen lærer», og svarene blir derfor ikke direkte sammenlignbare.

6

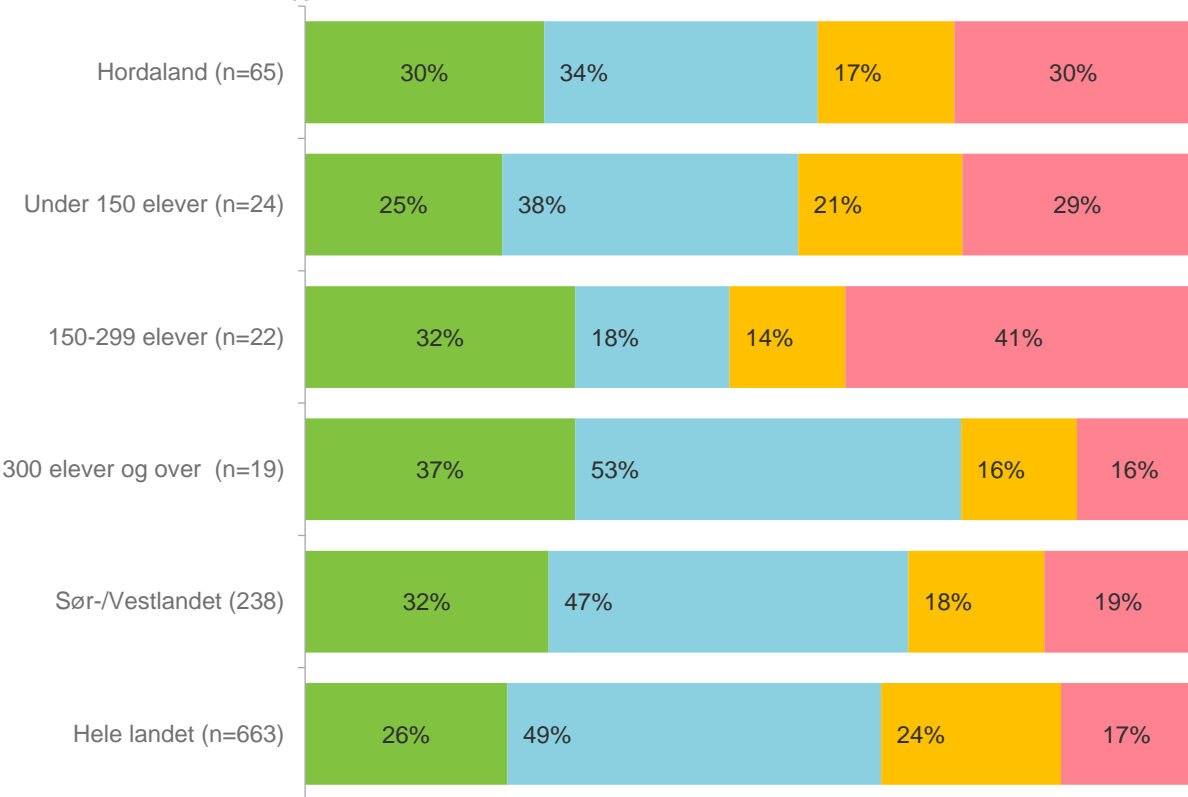
Trafikk i planverket

70% av skolene har nedfelt temaet trafikk i skolens egne planer.

Er temaet trafikk nedfelt i skolens egne planer?

(Flere svar mulig – med prosent over 100).

%

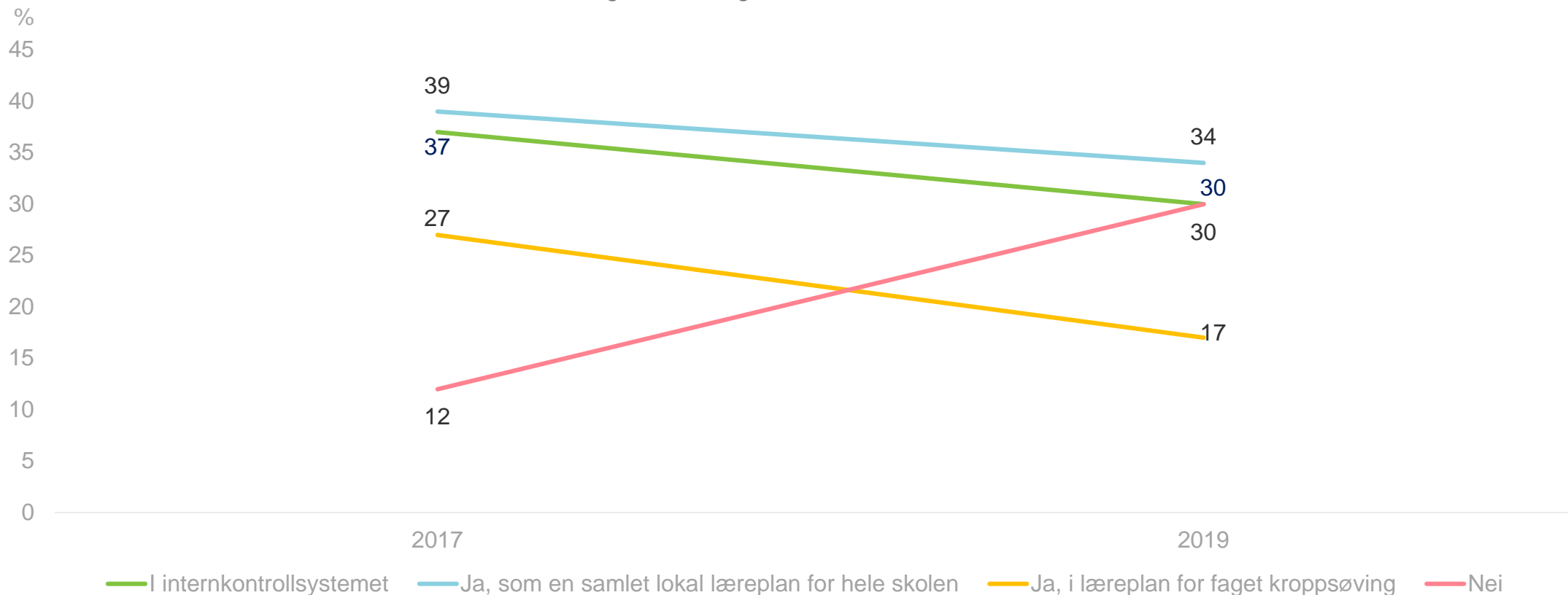
- Ja, i internkontrollsystemet (i henhold til forskrift om miljørettet helsevern)
- Ja, som en samlet lokal læreplan for hele skolen
- Ja, i læreplan for faget kroppsøving
- Nei

- I Hordaland svarer 30% av skolene at de ikke har nedfelt temaet trafikk i skolens egne planer.
- Mellomstore skoler i Hordaland har i mye mindre grad trafikk nedfelt i skolens planer
- Skolene i Hordaland har i betydelig mindre grad temaet trafikk nedfelt i skolens planer sammenlignet med både Sør/Vestlandet og hele landet.

Andelen som ikke har trafikk nedfelt i skolens egne planer har hatt en kraftig økning siden 2017

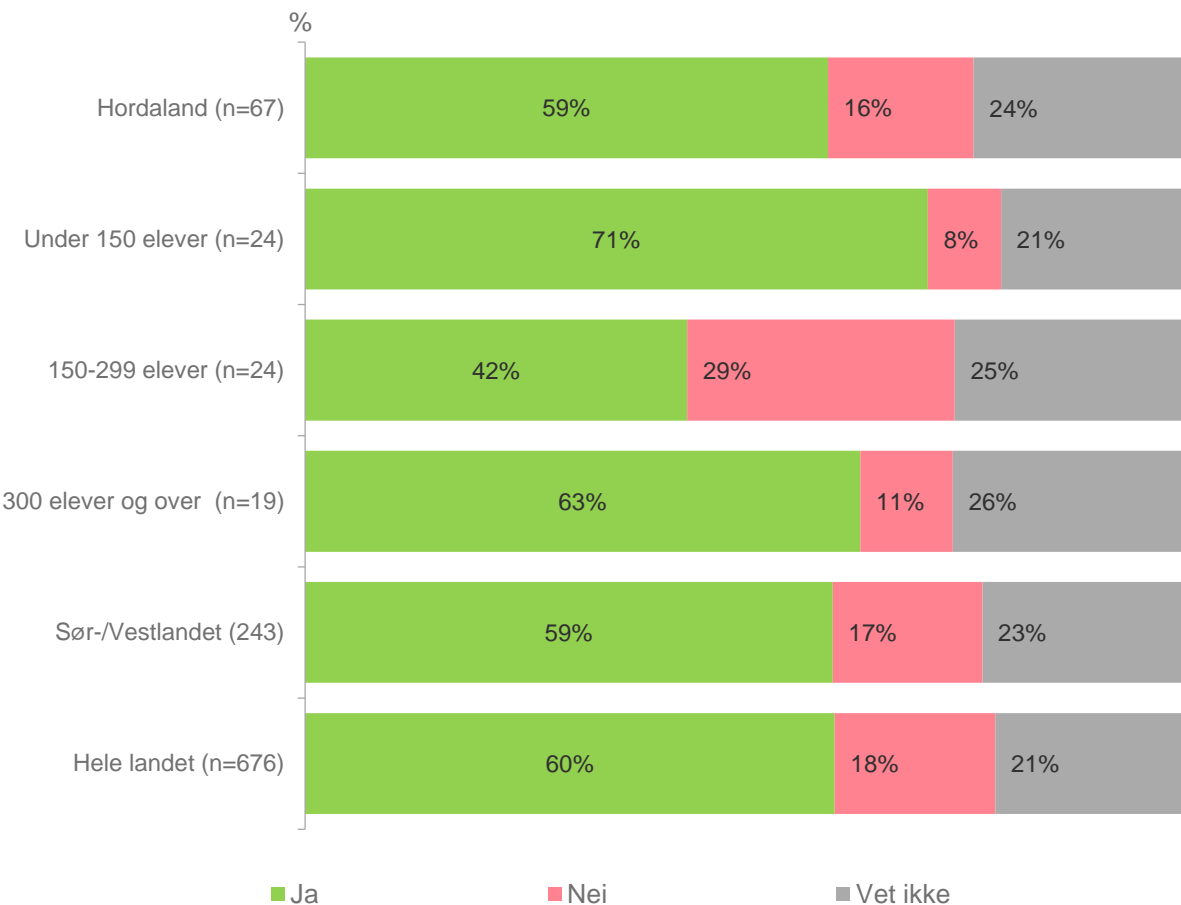
Er temaet trafikk nedfelt i skolens egne planer?
(Flere svar mulig – med prosent over 100).

- Andelen som har trafikk nedfelt i internkontrollsystemet, som en samlet læreplan for hele skolen og i faget kroppsøving har alle blitt redusert siden 2017. Andelen skoler som har trafikk i læreplan for kroppsøving har hatt størst negativ endring.

59% synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål

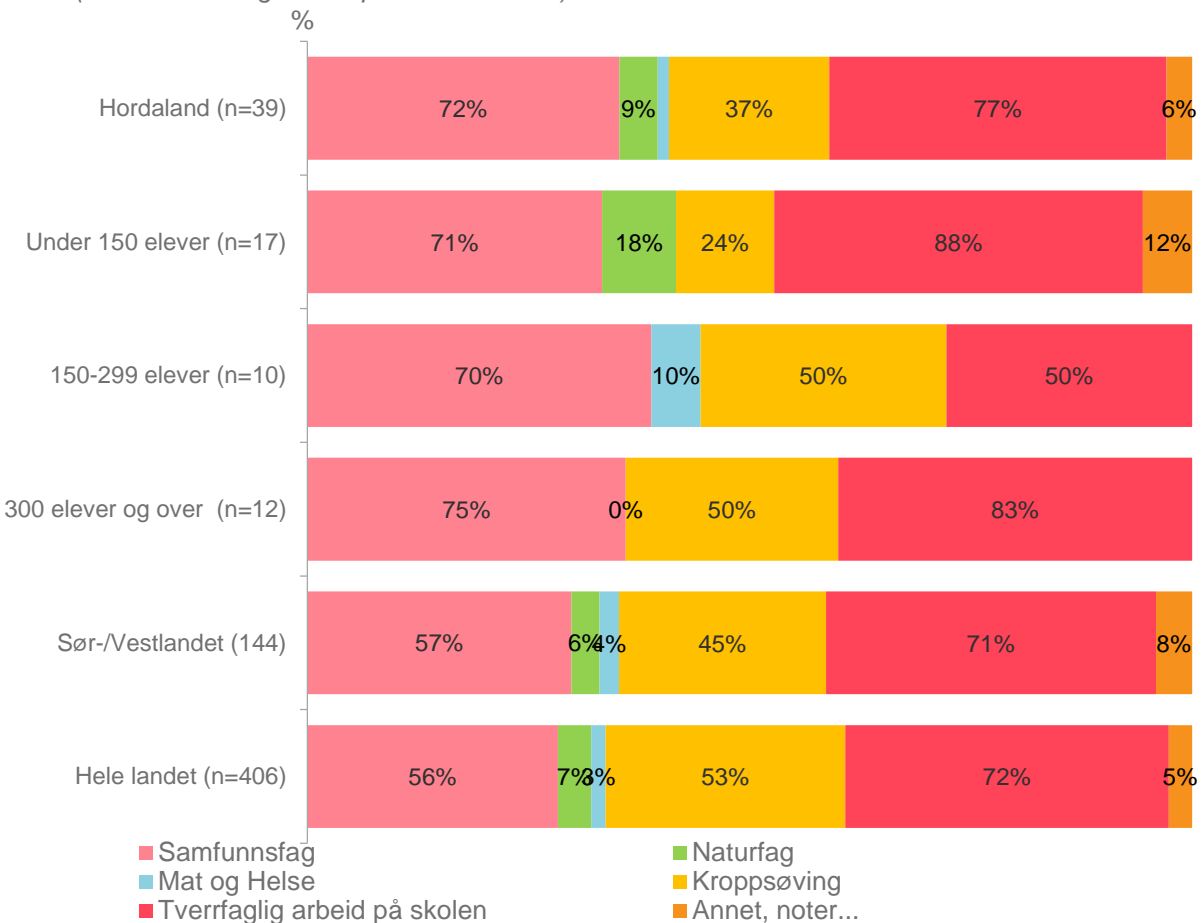
Synes du trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål?

- 59% av skolene i Hordaland synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål, mens 16% mener ikke det. Hele 24% har svart at de ikke vet.
- Mellomstore skoler i Hordaland mener i mindre grad at trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål.
- Resultatene til Hordaland er liknende Sør/Vestlandet og hele landet på dette spørsmålet.

77% synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål i tverrfaglig arbeid på skolen

I hvilke(t) fag synes du trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål?
(Flere svar mulig – med prosent over 100).

- 77% mener trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål i tverrfaglig arbeid på skolen. Hhv. 72% og 37% mener det bør være egne kompetansemål i samfunnsfag og kroppsøving.
- Nesten 9 av 10 små skoler synes trafikkopplæring bør inngå i tverrfaglig arbeid på skolen.
- Skolene i Hordaland mener i større grad at trafikkopplæring bør inngå som kompetansemål i samfunnsfag, og i mindre grad i kroppsøving, enn Sør/Vestlandet og hele landet.

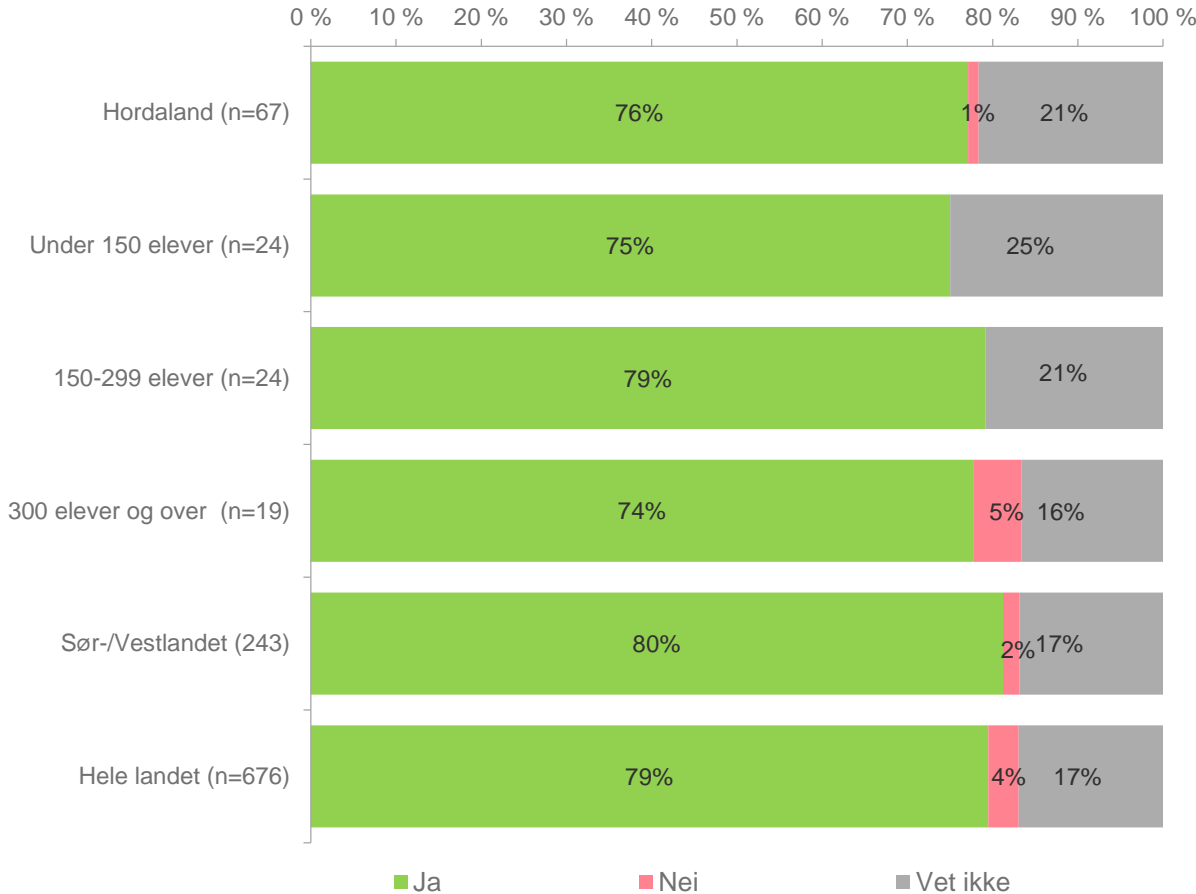
*Base: Skoler som har svart at de synes trafikkopplæring bør ha egne kompetansemål (N=39)

Råsvar Hordaland Råsvar hele landet

76% av skolene kommer til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før.

Hvis trafikkopplæring faller ut av læreplanen, kommer skolen likevel til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før?

- Samlet mener 76% av skolene i Hordaland at de kommer til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før, mens kun 1 % mener at de ikke kommer til å gjøre det.
- Kun noen store skoler melder at de ikke til å jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før.
- Hordaland har en mindre andel som sier de ikke kommer til å jobbe med trafikk på samme måte som før, men i gjengjeld har de en større andel som ikke vet, sammenlignet med Sør/Vestlandet og resten av landet.

Kan du utdype hvorfor skolen i så fall vil jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før? (Åpent spørsmål)

Hovedpunktene som var gjennomgående blant skolene i hele landet:

- Viktig kompetanse og holdninger som er en del av dannelsen og grunnlag for livsmestring
- Gir sikkerhet/trygghet og forebygger ulykker
- Mange av skolene er i nærheten av trafikk
- Trafikksikkerhet gjelder skoleveien, noe som anses som en del av skolens ansvar.
- Stort sprik i hvor mye trafikkkompetanse barna har med hjemmefra. Flere skoler opplever at elever som sykler til skolen ikke har nødvendige kunnskaper. Dette problemet har blitt større etter at aldersgrensen ble fjernet.
- Er i en trafiksikker kommune eller har andre godt innarbeidede planer, så planlegger å jobbe videre med denne planen (enten ved forpliktelse eller valg)
- Naturlig del av ekskursjoner
- Trafikkopplæring ses på som et tiltak for å få flere til å gå/sykle til skolen – helsefremmende og bærekraftig
- Hyggelige tradisjoner som de ønsker å fortsette med
- Gode samarbeid med andre trafikkaktører som de vil holde fast ved

Råsvar Hordaland

Råsvar hele landet

Kan du utdype hvorfor skolen i så fall ikke vil jobbe med trafikkopplæring på samme måte som før? (Åpent spørsmål)

Hovedpunktene som var gjennomgående blant skolene i hele landet:

- Lite tid og må derfor gjøre prioriteringer
- Flere skoler mener kun det som står i læreplanen er deres ansvar og at de derfor kun forholder seg til de aktuelle målene
- Det blir også nevnt at man vil jobbe annerledes og mer helhetlig med trafikkopplæring, gjerne gjennom tverrfaglig arbeid, valgfag eller som en del av kroppsøving

Råsvar Hordaland

Råsvar hele landet

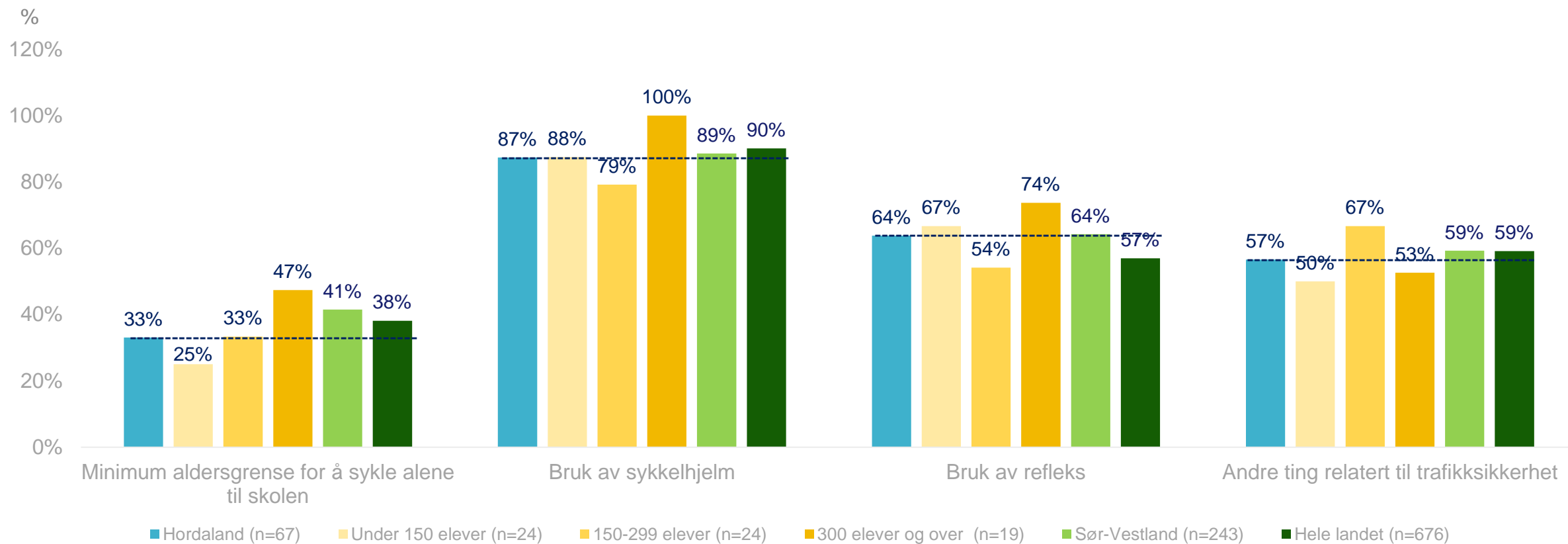
Har skolen laget felles retningslinjer for...

33% har laget felles retningslinjer for minimum aldersgrense for å sykle alene til skolen, noe som er en noe lavere andel enn Sør/Vestlandet og hele landet.

87% av skolene har retningslinjer for bruk av sykkelhjelm.

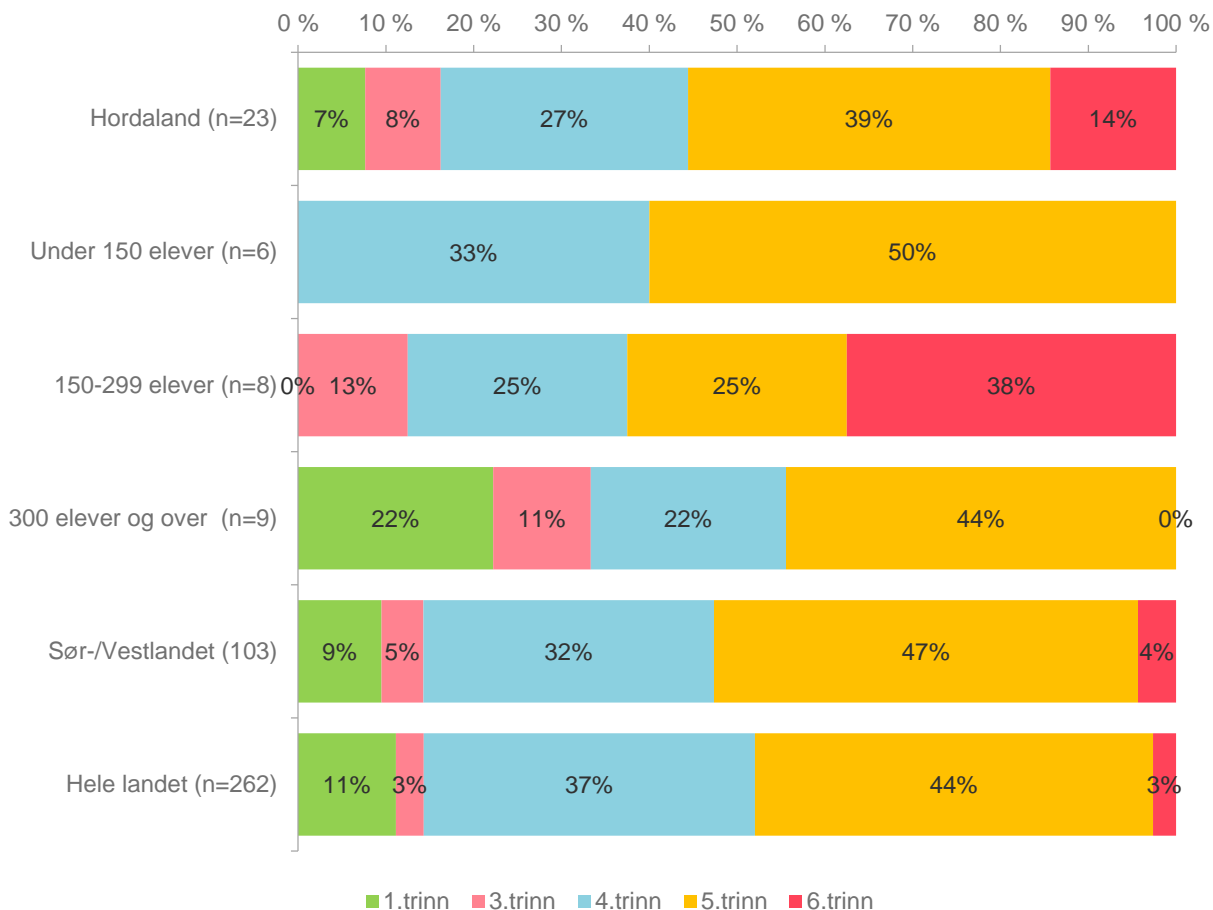
64% har felles retningslinjer for bruk av refleks. Denne andelen er høyere enn hele landet.

57% har retningslinjer for andre ting relatert til trafiksikkerhet.

39 prosent av skolene* tillater elevene å sykle alene til skolen f.o.m 5. trinn

Fra hvilket klassetrinn er det tillatt at elevene sykler alene til skolen?

- Nesten 7 av 10 av skolene i Hordaland tillater at elevene sykler alene f.o.m enten 4. eller 5. trinn. 7% lar dem sykle alene fra 1. trinn.
- Alle de små skolene som har svart på dette spørsmålet lar elevene sykle alene fra enten 4. eller 5. trinn. Blant de store skolene er det derimot en betydelig andel som lar dem sykle alene fra 1. trinn (22%).
- Hordaland har en høyere andel som lar elevene sykle alene til skolen fra 6. trinn sammenlignet med hele landet og Sør/Vestlandet.

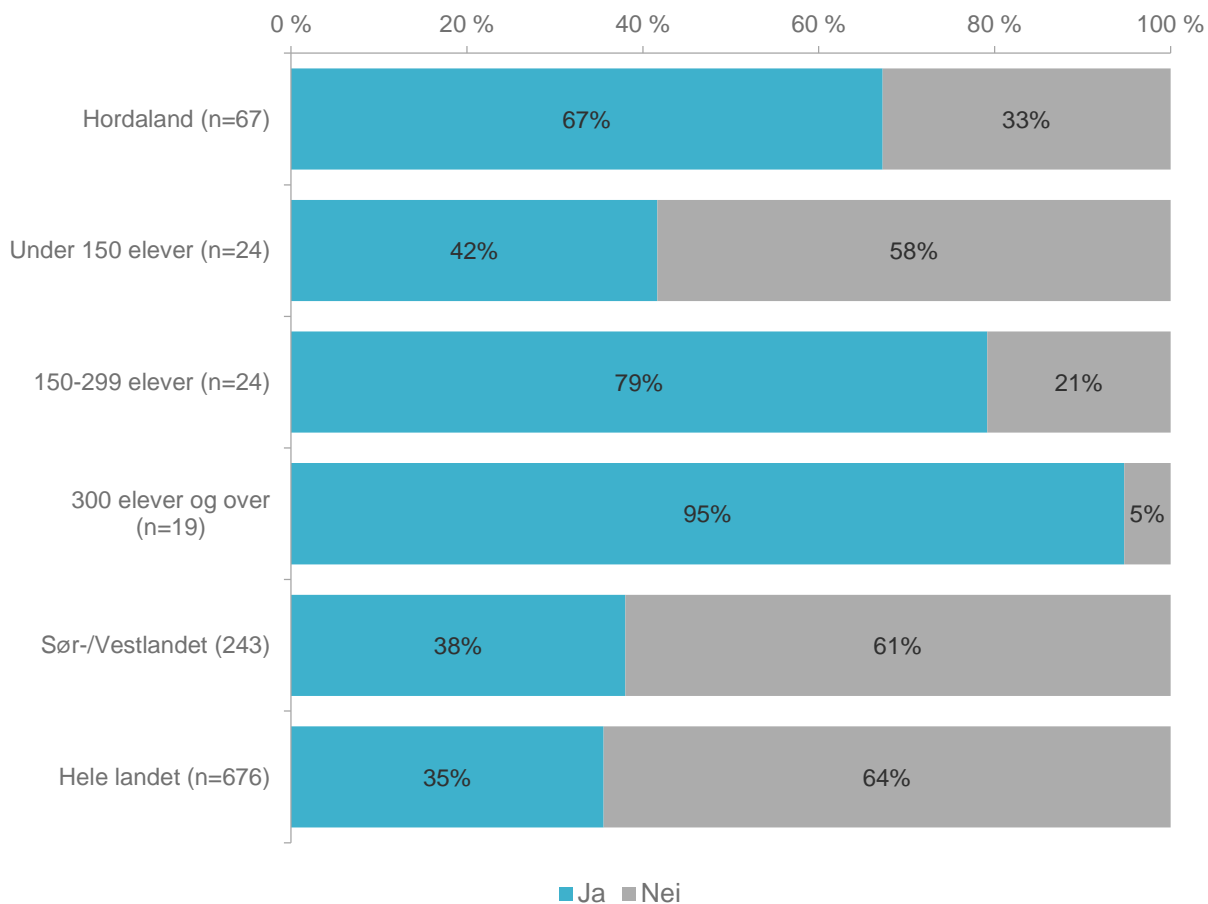
*Base: Skoler som har retningslinjer for minimum aldersgrense for å sykle alene til skolen (N=23)

7

Hjertesone

67% av skolene kjenner til prosjektet «Hjertesone»

Kjenner du til/har du hørt om prosjektet «Hjertesone»?

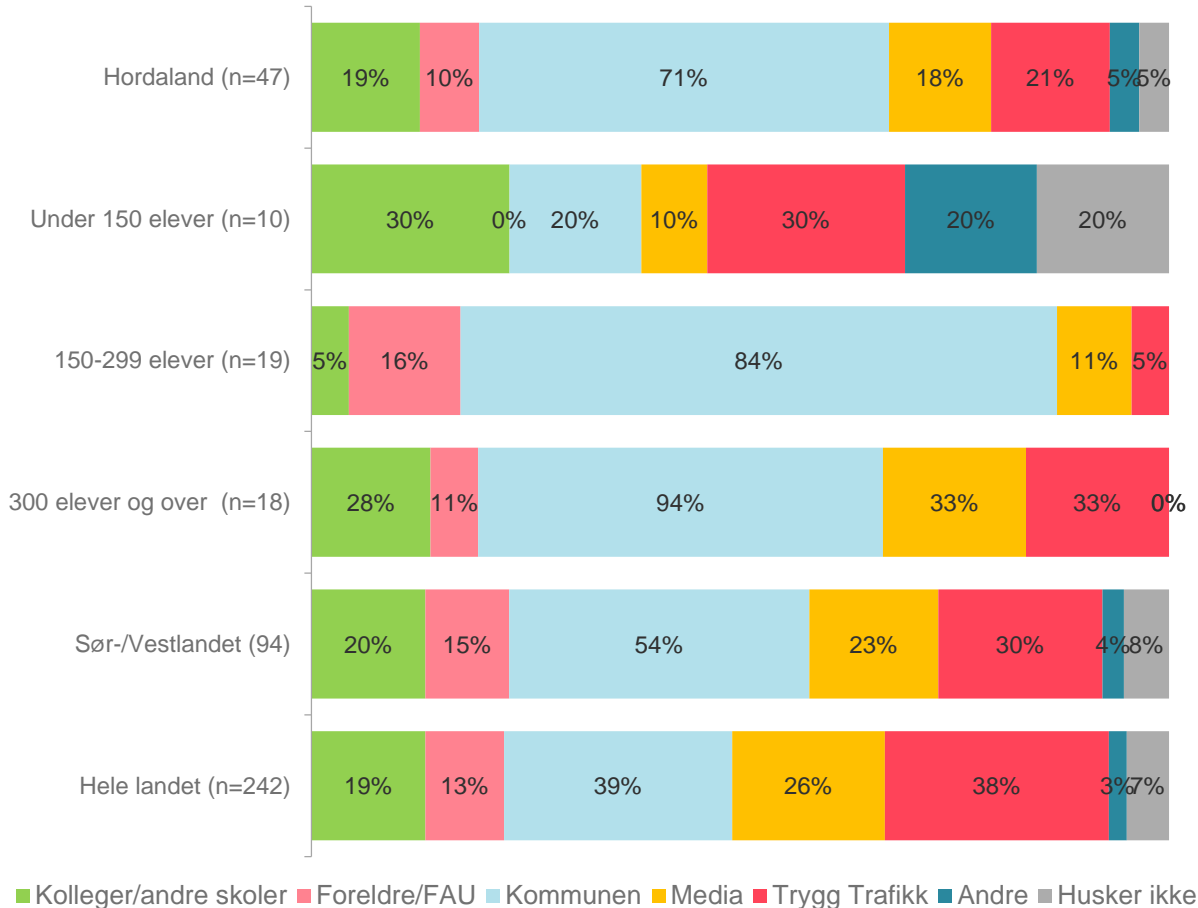

- Hele 67% av skolene i Hordaland kjenner til prosjektet «Hjertesone».
- Majoriteten av de små skolene kjenner ikke til «Hjertesone», noe som er betydelig høyere enn de andre skolestørrelsene.
- Andelen av skolene i Hordaland som har hørt om «Hjertesone» er betraktelig høyere enn både på Sør/Vestlandet og i hele landet.

21% av skolene har blitt kjent med «Hjertesone» gjennom Trygg Trafikk.

Gjennom hvem/hva ble du kjent med konseptet «Hjertesone»?

(Flere svar mulig – med prosent over 100).

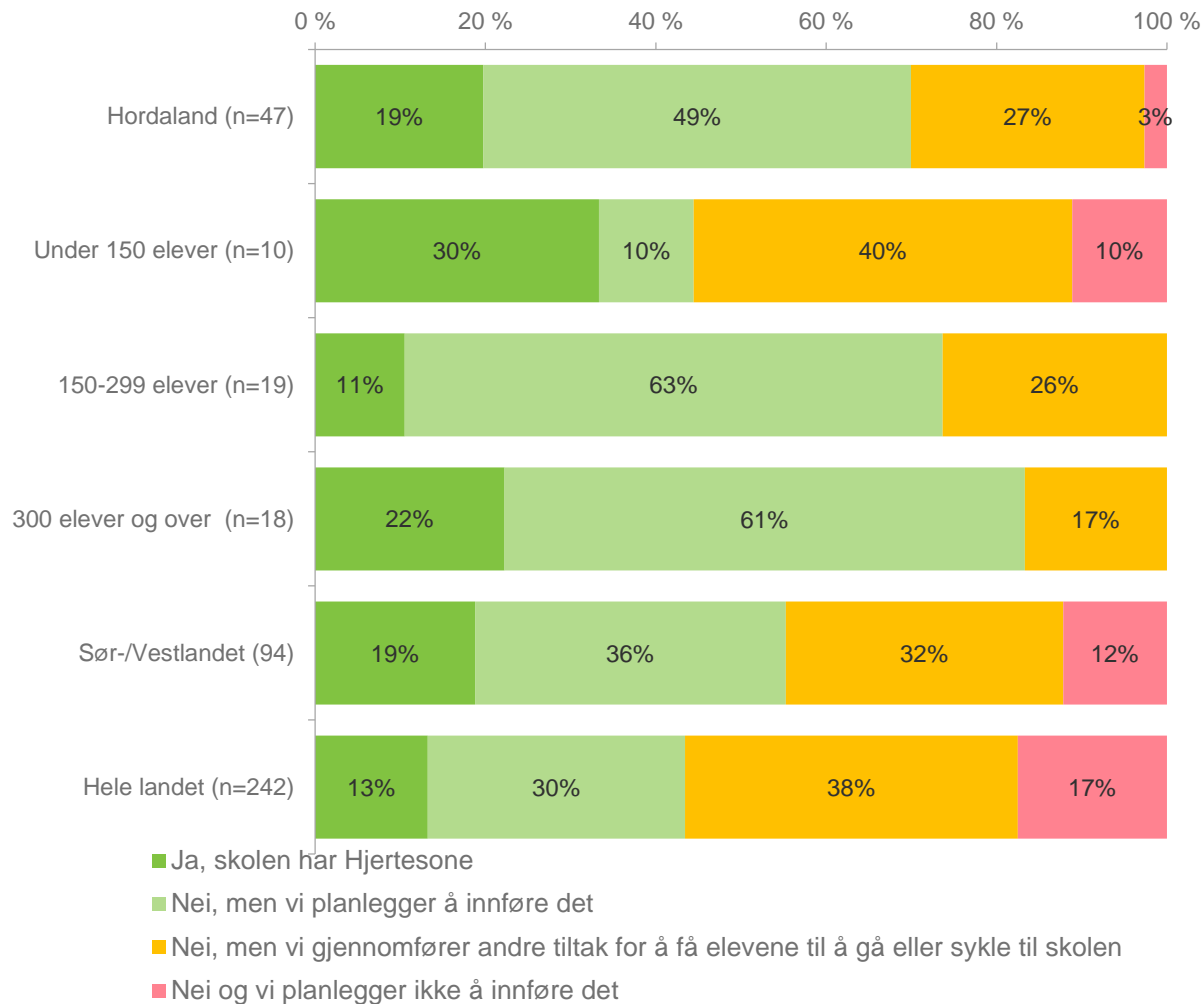

- Skolene i Hordaland har blitt kjent med «Hjertesone» gjennom mange forskjellige aktører. Den viktigste kilden ser likevel ut til å være kommunen.
- Blant mellomstore skoler er andelen som har hørt om «Hjertesone» fra Trygg Trafikk spesielt lav.
- Skolene i Hordaland har i større grad blitt kjent med «Hjertesone» gjennom kommune, og i mindre grad gjennom Trygg Trafikk sammenlignet med Sør/Vestlandet og resten av landet.

Base: Skoler som kjenner til «Hjertesone» (n=47)

19 prosent av skolene som kjenner til «Hjertesone» har implementert det og 49% planlegger å implementere det.

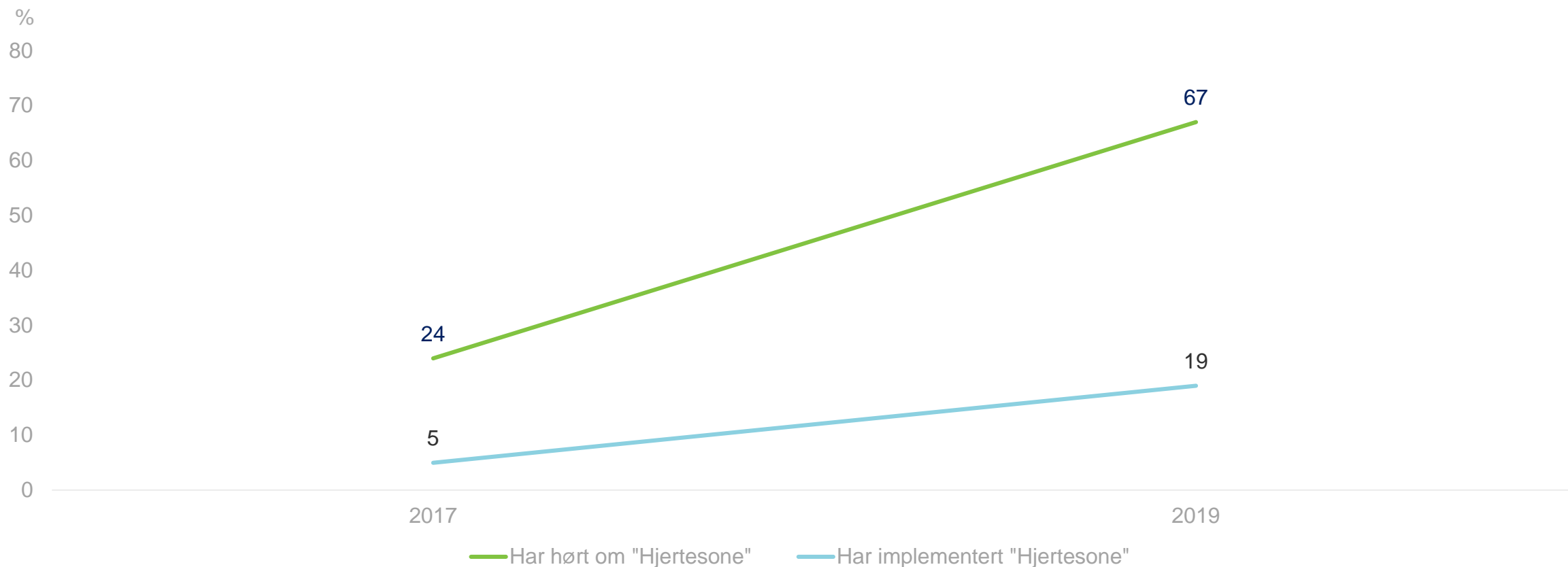
Har skolen «Hjertesone»?

- Andelen av skolene som har «Hjertesone» er på 19%, mens andelen som planlegger å innføre det er på hele 49%. Kun 3% planlegger ikke å innføre «Hjertesone».
- Små skoler skiller seg ut ved å ha større andeler som ikke planlegger å innføre det og gjennomfører andre tiltak for å få elevene til å gå eller sykle til skolen. Samtidig har de en spesielt høy andel på 30% som allerede har «Hjertesone».
- Andelen i Hordaland som har «Hjertesone» og som planlegger å innføre det er begge høyere enn på i hele landet.

Base: Skoler som kjenner til «Hjertesone» (n=47)

Andelen som har hørt om «Hjertesone» har vokst kraftig fra 24% i 2017 til hele 67% i 2019. Andelen skoler som har implementert «Hjertesone» har også vokst, fra 5% i 2017 til 19% i 2019.

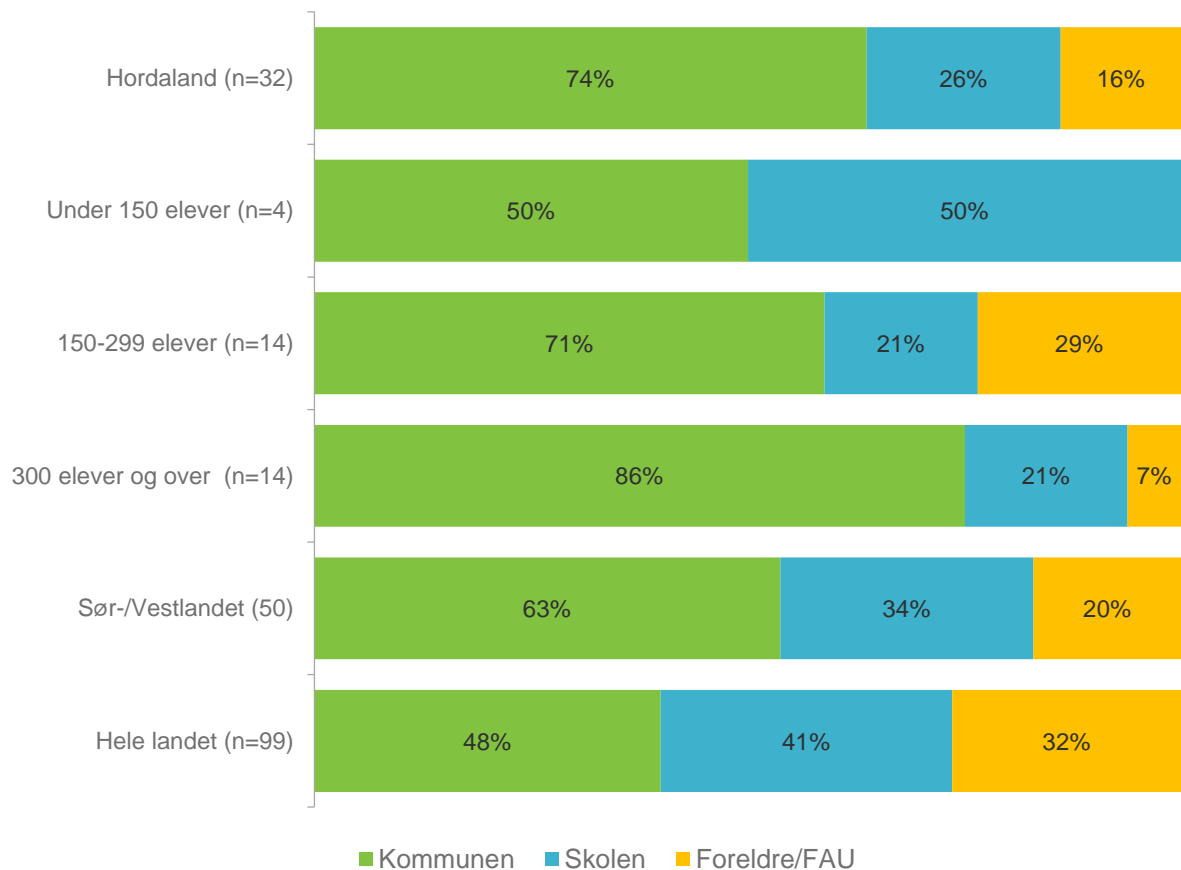

Hvem tok initiativ til å innføre «Hjertesone» på din skole?

Hvem tok initiativ til å innføre «Hjertesone» på din skole?

(Flere svar mulig – med prosent over 100).

%

- Samlet meldes det at både kommunen, skolen og foreldre/FAU har tatt initiativ til å innføre «Hjertesone» i Hordaland. Kommunen er likevel den største drivkraften og har vært med på å ta initiativ i 74% av skolene.
- Kommunen ser ut til å være en betydelig mer aktiv pådriver i Hordaland enn på Sør/Vestlandet og hele landet.

Base: Skoler som har «Hjertesone» (n=32)

Base: Skoler som har «Hjertesone» (n=32)

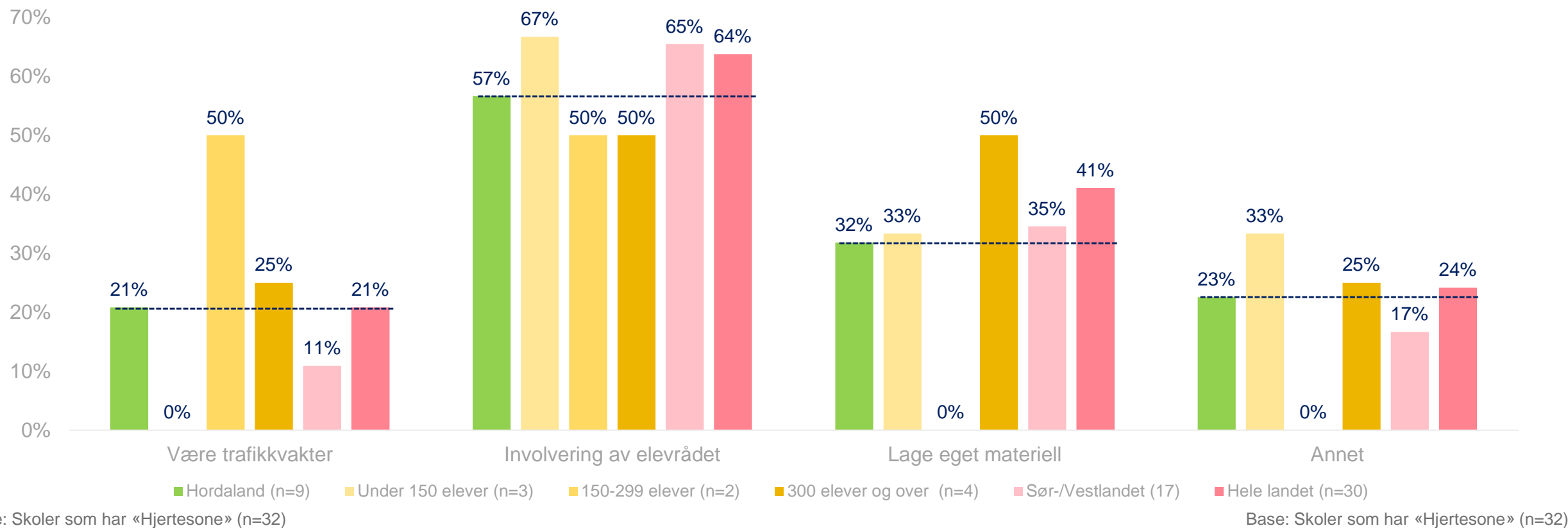

Råsvarene for hele landet

Involveres elevene i arbeidet med «Hjertesone» gjennom følgende aktiviteter?

(Flere svar mulig – med prosent over 100).

Blant de 9 skolene som har svart på dette spørsmålet, er andelen skoler i Hordaland som involverer elevrådet og lager eget materiell lavere enn hele landet.

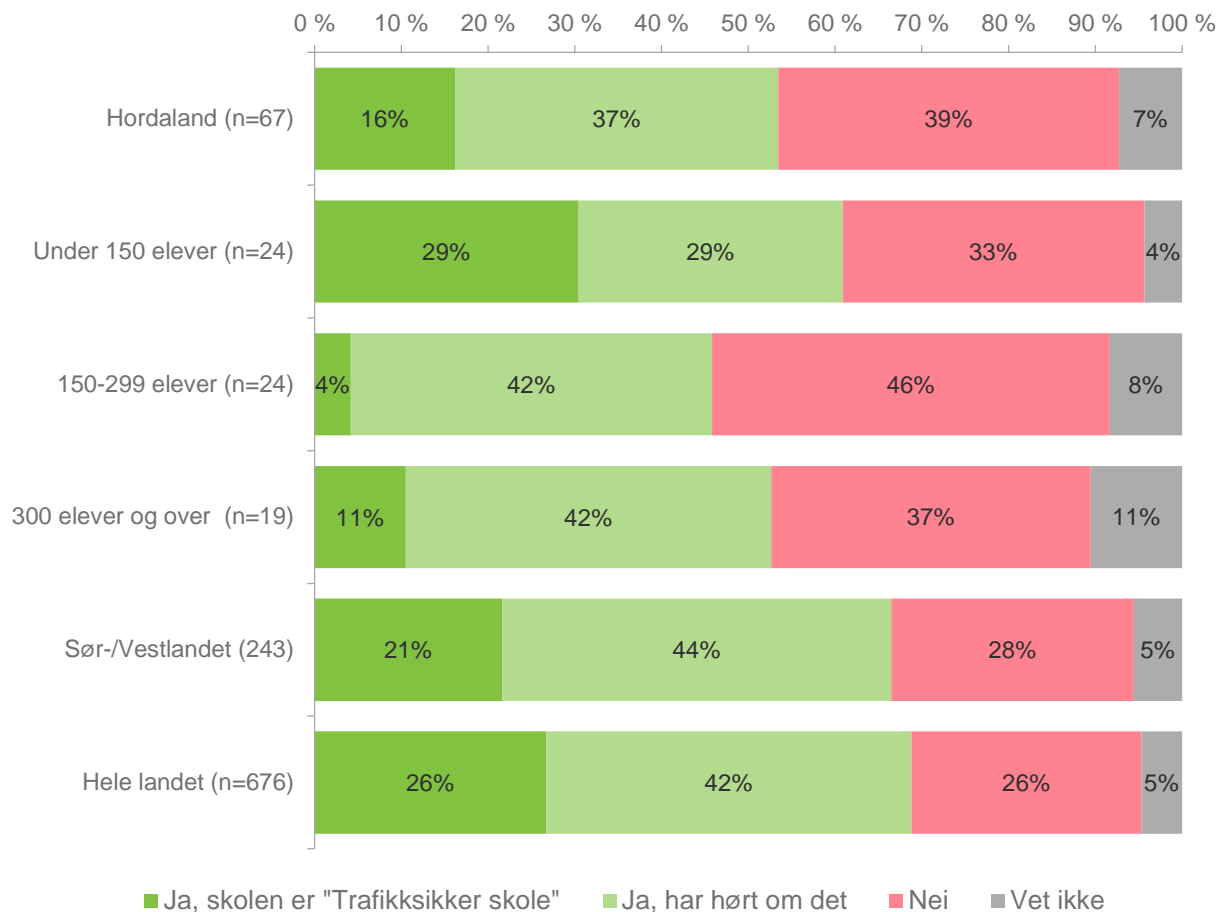

8

Trafikksikker skole

16 prosent av skolene er «Trafikksikker skole»

Kjenner du til Trygg Trafikks godkjenningsordning «Trafikksikker skole»?

- 16% er «Trafikksikker skole», en økning på 4 prosentpoeng siden 2017. Andelen som ikke kjenner til «Trafikksikker skole» er på 39% noe som er en oppgang på 7 prosentpoeng siden 2017. Andelen som har hørt om «Trafikksikker skole», derimot, har falt 18 prosentpoeng siden 2017.
- Andelen som er «Trafikksikker skole» er betraktelig mindre blant mellomstore skoler.
- Andelen som er «Trafikksikker skole» og har hørt om det i Hordaland er begge lavere enn på Sør/Vestlandet og hele landet.

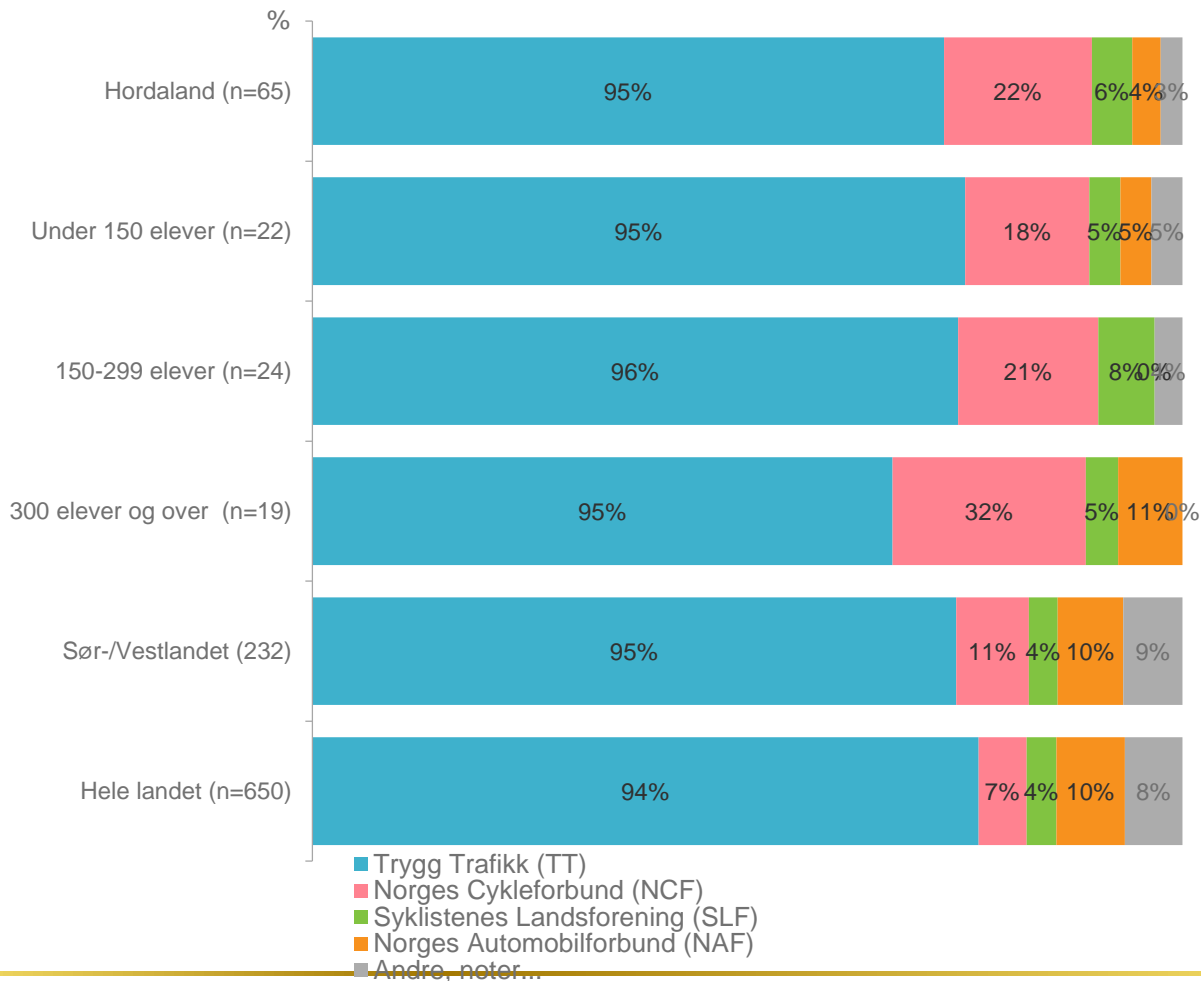
Obs: skolene søker ikke nødvendigvis selv om godkjenning for å bli «Trafikksikker skole». De kan i hovedsak bli «Trafikksikker skole» dersom kommunen er «Trafikksikre kommuner», en ordning som forankres i kommunens ledelse. I noen tilfeller blir skolene godkjent selv om ikke kommunene er trafikksikre.

9

Kurs og materiell

95% av skolene bruker materiell fra Trygg Trafikk

Hva bruker skolen av læringsressurser og materiell til trafikkopplæring? Materiell fra:
(Flere svar mulig – med prosent over 100).

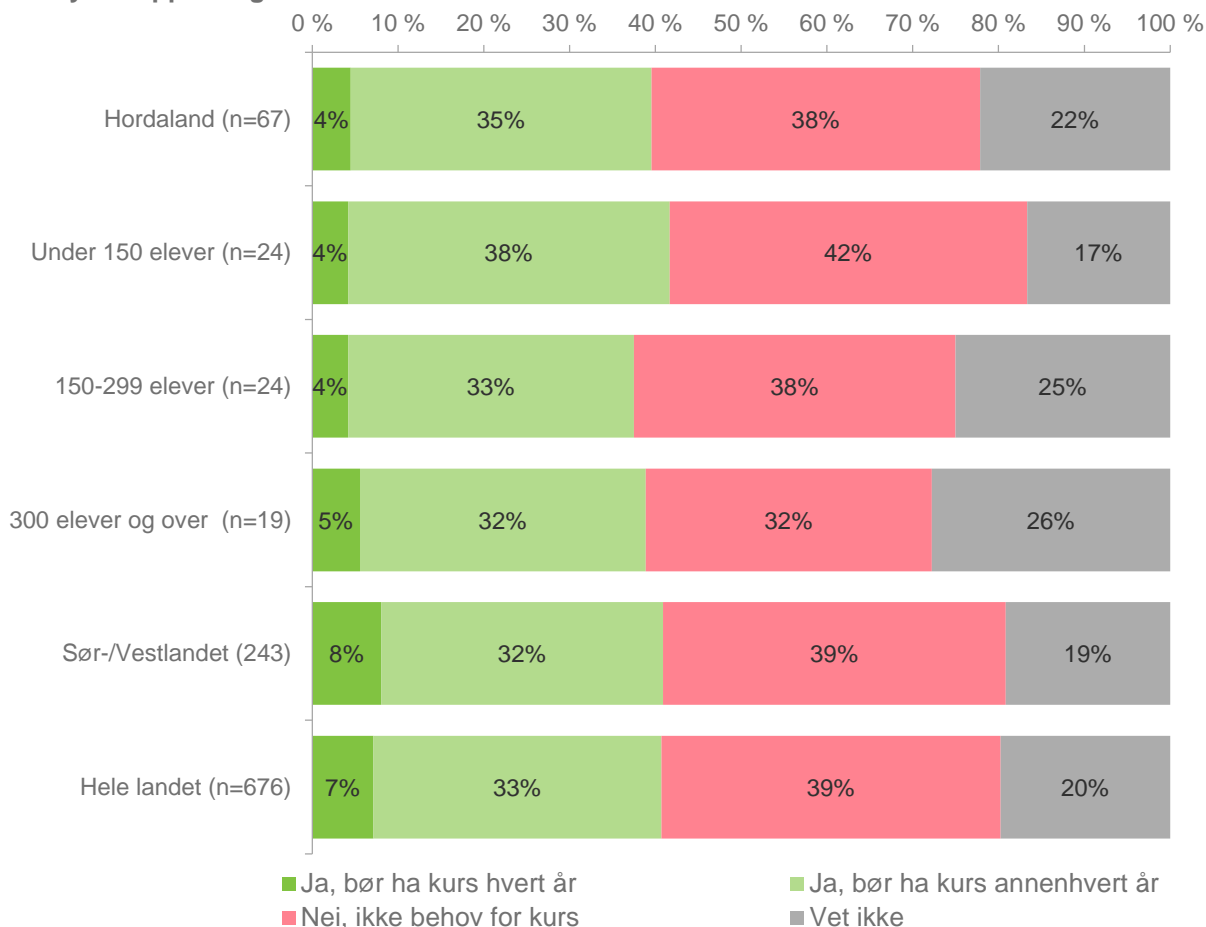
Råsvar Hordaland

Råsvar hele landet

38% av skolene mener at lærere på skolen ikke har behov for kurs

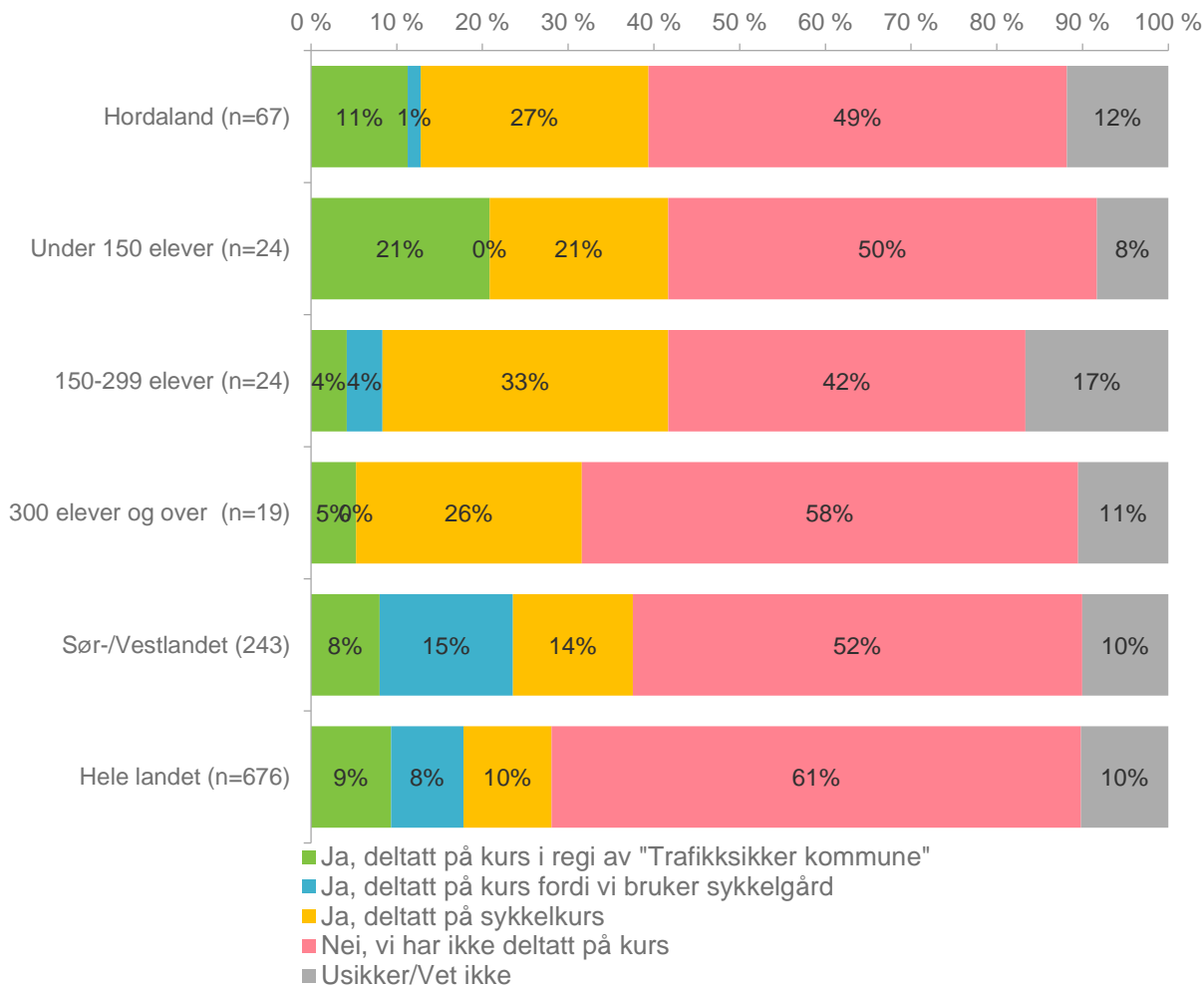
Mener du at lærere på skolen har behov for kurs når det gjelder trafikk- og sykkelopplæring?

- 38% mener at lærere på skolen ikke har behov for kurs, mens 22% ikke vet.
- Små skoler mener i noe større grad at lærerne ikke har behov for kurs.
- Skolene i Hordaland melder at de i noe større grad enn Sør/Vestlandet og hele landet mener at lærerne har behov for kurs annethvert år, og at de i mindre grad at de har behov for kurs hvert år.

49% har ikke deltatt på kurs de siste to årene

Har skolen benyttet seg av kurstilbud fra Trygg Trafikk de siste to årene?

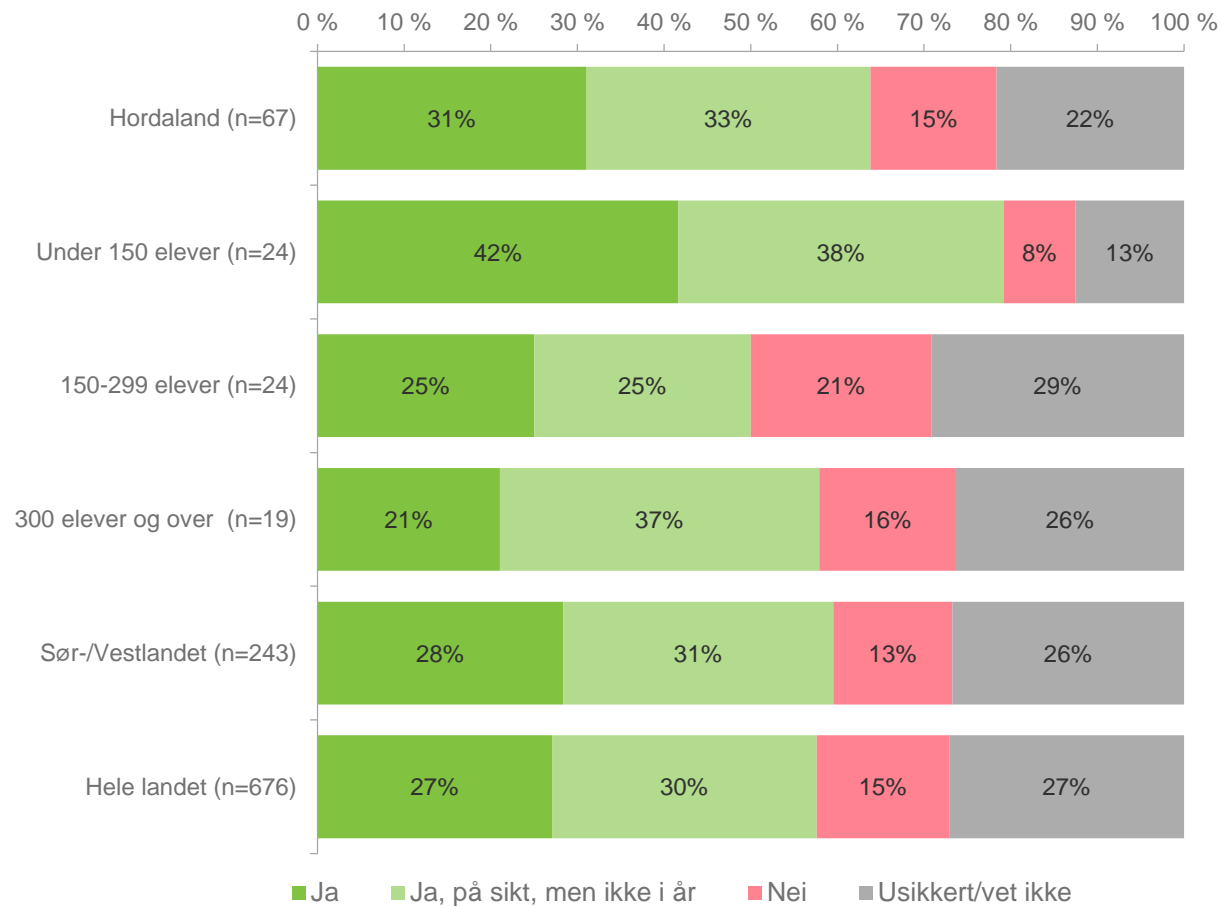

- 49 % av skolene har ikke benyttet seg av kurstilbud fra Trygg Trafikk de siste to årene, mens 12% er usikre.
- Sykkelskurs ser ut til å være det mest populære kurset i Hordaland.
- Andelen store skoler som ikke har deltatt på kurs er høyere enn de andre skolestørrelsene.
- Skolene i Hordaland melder i større grad at de har vært på sykkelkurs enn Sør/Vestlandet og hele landet.

Obs: Tidsrammen for dette spørsmålet er i år de siste 2 årene, mens det i 2017 var de siste 3 årene. I tillegg inneholder ikke svaralternativene i 2019 nettverksmøter.

31% av skolene kunne tenke seg å delta på kurs i regi av Trygg Trafikk i inneværende år

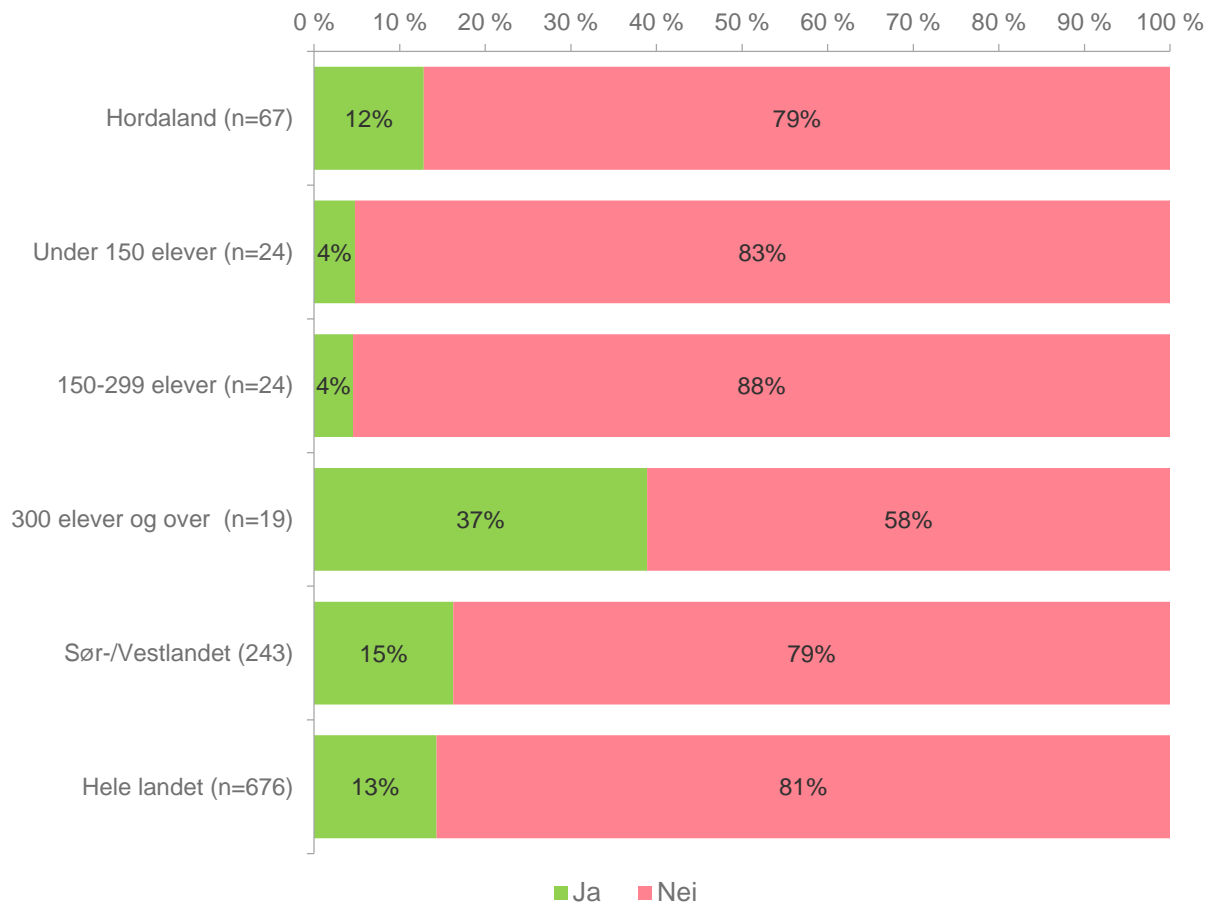
Kan skolen tenke seg å delta på kurs i regi av Trygg Trafikk i inneværende år?

- 31% sier at det er aktuelt å delta på kurs i inneværende år, mens 33% sier at det er aktuelt på sikt. En stor andel av skolene, hele 22%, er usikre.
- Små skoler mener i større grad at de har behov for kurs i år, og i mindre grad at de ikke har behov for kurs.
- Andelen i Hordaland som sier de har behov for kurs i inneværende er noe høyere enn på Sør/Vestlandet og resten av landet.

12% av skolene har deltatt på trafikkurs i regi av andre enn Trygg Trafikk

Har skolen deltatt på trafikkurs i regi av andre enn Trygg Trafikk?

- 12% av skolene har deltatt på trafikkurs i regi av andre enn Trygg Trafikk. Denne andelen har hatt en reduksjon på 5 prosentpoeng siden 2017.
- Store skoler har i større grad deltatt på trafikkurs i regi av andre enn Trygg Trafikk.

Råsvar Hordaland Råsvar hele landet

Vi skal lage portalen sykkeldyktig.no som har som mål å hjelpe skolene med sykkelopplæringen. Hva ønsker du av innhold og funksjoner på en slik side? (Åpent spørsmål)

Hovedpunktene som var gjennomgående blant skolene i hele landet:

- Teoretiske (helst digitalt) og praktiske øvelser
- Egne områder for lærere, elever og foreldre
- Veiledning til de ulike trinnene
- Filmer og stor bildebank
- Aktiviteter
- Kurstilbud
- Tips til temadager
- Interaktive oppgaver til elevene
- Forståelse av trafikkbildet, gjerne ved bruk av diskusjonscaser
- Regler og skilt (for alle typer trafikanter, e.g. bil, forgjenger, syklist)
- Sykkelteknikk
- Øvelser og teori knyttet opp mot sykkelprøven
- Forslag til løyper for sykkeltesting/øvinger
- Reparasjon/stell og vedlikehold av sykler (sjekkliste av påbudt sykkelutstyr)
- Viktigheten av diverse sikkerhetsutstyr
- Tester
- Diplomer når man har fullført kurs/tester
- Trafikk på vinteren
- Materiell som skiller på om det gjelder en trafikksituasjon i sentrale og rurale strøk
 - Hvordan man skal oppføre seg på veier uten sykkel- og gangsti

Råsvar Hordaland

Råsvar hele landet